

**Обґрунтування до рішення НКРЕКП
про прийняття постанови НКРЕКП «Про встановлення граничних цін
на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку та
балансуючому ринку»**

Відповідно до пункту 9 розділу XVII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон) у разі істотного коливання цін на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку та балансуючому ринку та відповідно до методики, визначеної Регулятором, Регулятор має право встановлювати граничні ціни (тимчасові мінімальні та/або максимальні цінові межі) на ринку «на добу наперед» (далі – РДН), внутрішньодобовому ринку (далі – ВДР) та балансуючому ринку для кожної торгової зони з відповідним обґрунтуванням. Рівень граничних цін має впливати на формування вільної (ринкової) ціни у мінімальний спосіб.

Доцільність встановлення і рівень граничних цін у разі їх встановлення мають переглядатися Регулятором не менше одного разу на шість місяців.

Граничні ціни встановлюються Регулятором після консультацій з Антимонопольним комітетом України.

На засіданні НКРЕКП постановою від 27.09.2022 № 1221 затверджено Методику визначення істотного коливання цін та встановлення граничних цін на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку та балансуючому ринку» (далі – Методика), що визначає порядок визначення істотного коливання цін на РДН, ВДР та балансуючому ринку та процедуру встановлення граничних цін на РДН, ВДР та балансуючому ринку.

Положеннями пунктів 2.8 та 2.9 глави 2 Методики визначено, що у випадку відсутності граничних цін, встановлених НКРЕКП, або за умови, що термін дії рішення НКРЕКП щодо встановлення граничних цін спливає протягом наступних 40 днів, та якщо за результатами розрахунків ОР встановлено наявність істотного коливання цін на РДН та ВДР, визначеного підпунктом 2 пункту 2.1 та підпунктом 2 пункту 2.2 глави 2 Методики одночасно, ОР не пізніше 15:00 п'ятого робочого дня декади, наступної за розрахунковою декадою, повідомляє про це НКРЕКП.

У випадку відсутності граничних цін, встановлених НКРЕКП або за умови, що термін дії рішення НКРЕКП щодо встановлення граничних цін спливає протягом наступних 40 днів, та якщо за результатами розрахунків АР встановлено наявність істотного коливання цін на балансуючому ринку, визначеного підпунктом 2 пункту 2.3 цієї глави, АР не пізніше 15:00 п'ятого робочого дня декади, наступної за розрахунковою декадою, повідомляє про це НКРЕКП.

Пунктом 3.1 глави 3 Методики визначено, що НКРЕКП після отримання від ОР та АР інформації про наявність істотного коливання цін на РДН, ВДР та балансуючому ринку, визначеного підпунктом 2 пункту 2.1, підпунктом 2 пункту 2.2 та підпунктом 2 пункту 2.3 глави 2 Методики, у разі відсутності граничних цін встановлених НКРЕКП або за умови, що термін дії рішення НКРЕКП щодо встановлення граничних цін спливає протягом наступних 30 днів, у випадку доцільності встановлення граничних цін направляє до ОР, АР та центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та

реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, запит на отримання пропозицій щодо встановлення граничних цін.

Так, до НКРЕКП надійшли звернення АТ «Оператор ринку» (01.05.2023 № 01-31/826) та НЕК «Укренерго» (лист від 05.05.2023 № 01/22193) щодо наявності істотного коливання цін на РДН, ВДР та балансуєчому ринку.

Ураховуючи пункт 3.1 глави 3 Методики, НКРЕКП було направлено запит від 09.05.2023 № 4894/22.3.1/7-23 до Міністерства енергетики України, АТ «Оператор ринку» та НЕК «Укренерго» на отримання пропозицій щодо встановлення граничних цін на РДН, ВДР та балансуєчому ринку.

До НКРЕКП надійшли пропозиції надані НЕК «Укренерго» листом від 22.05.2023 № 01/24967, якими запропоновано встановлення максимального цінового обмеження на балансуєчому ринку 125% від ціни на РДН.

У той же час, АТ «Оператор ринку» листом від 10.05.2023 № 01-42/876 запропонувало використовувати граничні ціни (як мінімальні так і максимальні) на рівні, який відповідає рівню встановлених цінових обмежень на європейському ринку електричної енергії.

За результатами аналізу отриманих пропозицій, а також враховуючи Правила ринку, затверджені постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 307 та Правила ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджені постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 308, відповідно до статистичної інформації щодо рівня цін електричної енергії на організованих сегментах ринку та беручи до уваги базовий індекс споживчих цін, що оприлюднений на офіційному вебсайті Державної служби статистики України, 08.06.2023 на засіданні НКРЕКП, що проводилось у формі відкритого слухання, було схвалено проєкт постанови «Про встановлення граничних цін на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку та балансуєчому ринку» та, разом із матеріалами, що обґрунтовують необхідність прийняття такого рішення, оприлюднено на офіційному вебсайті НКРЕКП (<http://nerc.gov.ua>) з метою одержання зауважень і пропозицій.

У період з 08.06.2023 по 11.06.2023 до НКРЕКП надійшла низка пропозицій та зауважень до схваленого проєкту постанови «Про встановлення граничних цін на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку та балансуєчому ринку», які були опрацьовані, узагальнені та оприлюднені на офіційному вебсайті НКРЕКП.

13 та 15 червня 2023 в режимі відеоконференції за допомогою програми Zoom відбулося відкрите обговорення (розгляд зауважень та пропозицій) проєкту рішення НКРЕКП «Про встановлення граничних цін на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку та балансуєчому ринку», за результатами якого, складено та оприлюднено на офіційному вебсайті НКРЕКП протокол відкритого обговорення.

Разом з цим на відкритому обговоренні Проєкту постанови були присутні народні депутати України, а саме Буймістер Л. А., Гриб В. О., Гончаренко О. О. та Кучеренко О. Ю., які висловили спільну позицію щодо лібералізації ринку електричної енергії та скасування цінових обмежень на всіх сегментах ринку та висловили застереження що у разі продовження дії цінових обмежень на ринку електричної енергії це може призвести до скорочення іноземних інвестицій, зменшення необхідного обсягу резервів, недостатнього рівня енергетичної безпеки, що в свою чергу не дозволить

виконати вимоги законодавства Європейського союзу та забезпечити повноцінне об'єднання з ринком електричної енергії Євросоюзу. Запропонували винести на розгляд НКРЕКП альтернативний варіант рішення щодо відміни будь-яких цінових обмежень з урахуванням прийнятого Закону України про РЕМІТ.

За результатами відкритого обговорення, прийнято рішення розглянути питання щодо встановлення з 30 червня 2023 року наступних граничних цін на:

1) ринку РДН:

максимальні граничні ціни для годин мінімального навантаження (з 00:00 до 07:00 та з 23:00 до 24:00) – 2 714,00 грн/МВт·год та для годин максимального навантаження (з 07:00 до 23:00) – 5 428,00 грн/МВт·год; мінімальна гранична ціна – 1 152,08 грн/МВт·год;

2) ринку ВДР:

максимальні граничні ціни для годин мінімального навантаження (з 00:00 до 07:00 та з 23:00 до 24:00) – 2 714,00 грн/МВт·год та для годин максимального навантаження (з 07:00 до 23:00) – 5 428,00 грн/МВт·год; мінімальна гранична ціна – 1 152,08 грн/МВт·год;

3) балансуючому ринку:

максимальна гранична ціна – 125 % від ціни РДН, визначеної оператором ринку для кожного розрахункового періоду відповідної доби постачання; мінімальна гранична ціна – 0,01 грн/МВт·год.

Ураховуючи зазначене вище, та беручи до уваги результати відкритого обговорення, Департамент енергоринку виносить на розгляд НКРЕКП відповідний проєкт постанови «Про встановлення граничних цін на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку та балансуючому ринку».

Директор
Департаменту енергоринку

І. Сідоров

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про встановлення граничних цін на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку та балансуєчому ринку

Відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», Методики визначення істотного коливання цін та встановлення граничних цін на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку та балансуєчому ринку, затвердженої постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 27 вересня 2022 року № 1221, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Встановити граничні ціни на:

1) ринку «на добу наперед» (далі – РДН):
максимальні граничні ціни для годин мінімального навантаження (з 00:00 до 07:00 та з 23:00 до 24:00) – 2 714,00 грн/МВт·год та для годин максимального навантаження (з 07:00 до 23:00) – 5 428,00 грн/МВт·год;
мінімальна гранична ціна – 1 152,08 грн/МВт·год;

2) внутрішньодобовому ринку:
максимальні граничні ціни для годин мінімального навантаження (з 00:00 до 07:00 та з 23:00 до 24:00) – 2 714,00 грн/МВт·год та для годин максимального навантаження (з 07:00 до 23:00) – 5 428,00 грн/МВт·год;

мінімальна гранична ціна – 1 152,08 грн/МВт·год;

3) на балансуєчому ринку:

максимальна гранична ціна – 125 % від ціни РДН, визначеної оператором ринку для кожного розрахункового періоду відповідної доби постачання;

мінімальна гранична ціна – 0,01 грн/МВт·год.

2. Ця постанова набирає чинності з дня прийняття, але не раніше ніж з 30 червня 2023 року.

Голова НКРЕКП

Костянтин УЩАПОВСЬКИЙ